

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome

Doma laukums 8A, Rīga, LV-1939, Latvija, tālr. +371 67221848, e-pasts neplpadome@neplpadome.lv, www.neplpadome.lv

Rīgā, 2022.gada 31.martā

LĒMUMS Nr. 174/1-2 (18012000002322 – 1)

Izskatot Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu Padomes (turpmāk – Padome) Monitoringa departamenta 2022.gada 30.marta Pārbaudes ziņojumu Nr. P/2022/6-6/30, Padome šādā sastāvā – Padomes priekšsēdētājs Ivars Āboliņš, Padomes priekšsēdētāja vietniece Aurēlija Ieva Druvieta, Padomes locekle Ieva Kalderauska un Padomes locekle Ilva Milzarāja –

konstatē:

[1] Padomes Monitoringa departaments ir veicis elektroniskā plašsaziņas līdzekļa VSIA “Latvijas Televīzija” programmas “LTV7” pārbaudi par programmas ietvaros 2022.gada 29. martā izplatīto raidījumu “TĀK” (“*Točno, čotko, korotko*”), saistībā ar izplatīto informāciju par karu Ukrainā, vērtējot to atbilstību normatīvo aktu prasībām.

[2] Padomes locekļi ir iepazinušies ar Padomes Monitoringa departamenta 2022.gada 30.marta pārbaudes ziņojumu Nr. P/2022/6-6/30, kurā tika konstatēts, ka programmas “LTV7” ietvaros 2022.gada 29.martā tiek izplatīts raidījums “TĀK” (“*Točno, čotko, korotko*”).

[2.1] **2022.gada 29.martā no pulksten 16:00:00 līdz pulksten 17:02:30** tiek izplatīts raidījums informatīvi analītisks raidījums “TĀK” (“*Točno, čotko, korotko*”), turpmāk arī – Raidījums, par situāciju Ukrainā. Raidījumu vada žurnālists Aleksejs Dunda.

[2.1.1] No pulksten 16:00:30 līdz pulksten 16:00:52 Raidījuma vadītājs informē, ka studijas viesis ir Leonīds Rogozins un jautā, vai Raidījuma viesis esot neatkarīgais žurnālists un kā viņš esot jāpiesaka, uz ko Raidījuma viesis L.Rogozins atbild, ka viņš sevi neidentificējot ar kādu konkrētu valsti, jo praktiski visu mūžu esot strādājis ārzemju medijos, esot no Krievijas, bet tagad dzīvojot Latvijā.

[2.1.2] No pulksten 16:00:53 līdz pulksten 16:02:46 uz Raidījuma vadītāja jautājumu, vai var cerēt uz pamieru, ņemot vērā, ka Krievija ir paziņojusi par to, ka vairākkārtīgi samazinās savu karadarbību Kijivas un Čerņihivas teritorijā, L.Rogozins atbild, ka cerēt uz pamieru vēl esot pārragri, jo Krievijas karaspēks vēl neesot sasniedzis savus pieteiktos mērķus, par ko runā Krievijas Aizsardzības ministrija un Krievijas valdība, bet viņu pieteiktais mērķis esot iziet uz Doņeckas un Luhanskas apgabalu administratīvajām robežām, bet to viņi vēl nav izdarījuši, jo virzās no Harkovas ziemeļiem un krievu karaspēks šobrīd atrodas pie pilsētas Izjuma, kas ir tuvu Harkovas un Doņeckas apgabala robežai, bet Doņeckas apgabala iekšienē atrodas divi ukraiņu “cietokšņi” divi divas labi nostiprinātas pilsētas Slovjanska un Kramatorska, kas pagaidām nav tikušas apdraudētas ar tiešiem krievu uzbrukumiem un tur atrodas ļoti liels ukraiņu grupējums. Raidījuma viesis L.Rogozins domājot, ka pamiers varētu būt līdz Krievijas karaspēks nesasniegs

šo mērķi vai arī Ukrainas karaspēks uzvarēs šajā kaujā krievus.

[2.1.3] No pulksten 16:02:53 līdz pulksten 16:04:45 uz Raidījuma vadītāja jautājumu, kāpēc Krievija paziņoja par militāro aktivitāšu samazinājumu tieši Kijivā un Čerņihivā, vai tas esot tikai tāpēc, lai sarunas vestos labāk, L. Rogozins atbild, ka daudzi ārzemju, tajā skaitā amerikāņu, armijas analītiķu uzskatot, ka Krievijas mērķis bija ātra Kijivas sagrābšana, runa esot bijusi par trīs dienām vai nedēļu, bet tagad amerikāņu naratīvs esot, ka Krievija šajā virzienā neguva panākumus, Krievijas karaspēks ir izsmēlis savu potenciālu un tāpēc šī operācija tiks novirzīta. Vienlaikus Krievijas operācija, kas tika virzīta uz Sumi, Čerņihivu un Kijivu bija tēmēta, pirmkārt, uz Ukrainas armijas infrastruktūras iznīcināšanu un, otrkārt, uz to, lai liela daļa Ukrainas armijas tiktu novirzīta uz Kijivas aizsardzību, kuras laikā krievi ieņēma visu Ukrainas Azovas piekrasti un izveidoja zemes koridoru starp Krimu un Krieviju un tagad krievu karaspēks var virzīties starp Taganrogu un Krimu. Raidījuma viesis L. Rogozins piebilst, ka tagad esot arī tāda propogandistu naratīvu cīņa no abām pusēm un tikai jaunāko laiku vēsturnieki pēc vairākiem gadiem pateikšot, kas bija patiesais iemesls.

[2.1.4] No pulksten 16:04:46 līdz pulksten 16:06:26 uz Raidījuma vadītāja jautājumu, vai Donbasā, Mariupolē, Mikolajivas un citos Ukrainas rajonos netiks palielinātas militārās aktivitātes atšķirībā no Kijivas un Čerņihivas, kur kā tika paziņots militārās aktivitātes tiks kardināli samazinātas, L. Rogozins atbild, ka pēc pēdējiem paziņojumiem, tas esot tas, ko gaidot Ukrainas ģenerālštābs un kā izskanot no viņiem (*domājams ukraiņiem*) un spriežot pēc militāro ziņojumu kopsavilkumiem, tad visi Krievijas spēki vispirms esot pamesti Mariupolē, kur esot palicis ne pārāk liels Ukrainas grupējums, kurš izmisīgi pretojoties un kurš pēc pēdējiem Krievijas paziņojumiem esot sadalīts divās daļās, kas droši vien krieviem atvieglo cīņu ar šo grupējumu. Tāpat Raidījuma viesis L. Rogozins piebilst, ka, kas attiecas uz ziemeļu un rietumu Donbasas daļu, tad notiekot kustība no ziemeļiem pilsētas Izjuma uz Slovjanskas pilsētu, bet no dienvidiem Krievijas karaspēks tagad atrodas Žaporožjes apgabalā pilsētas Kargopoļa līmenī un tur karaspēku attālums ir 200 km starp karaspēkiem, kas ir izgājuši no Krimas un iet uz Ukrainu no dienvidiem un karaspēkiem, kas virzās no Krievijas no Harkovas ziemeļu puses.

[2.1.5] No pulksten 16:06:27 līdz pulksten 16:07:01 uz Raidījuma vadītāja jautājumu, kā Raidījuma viesis skatās uz tā grupējuma paņemšanu, kas atrodas uz tā saucamās DNR un LNR robežas, L. Rogozins atbild, ka tas ir jautājums armijas ekspertiem, bet tas esot atkarīgs no tā, cik krievu karaspēks ir izlietojis savu potenciālu uzbrukumam, cik Putins ir spējīgs karā iemest jaunus spēkus un kādi būs karaspēku pārgrupēšanas rezultāti, kas izriet no krievu un ukraiņu ziņojumiem.

[2.1.6] No pulksten 16:07:02 līdz pulksten 16:10:40 uz Raidījuma vadītāja jautājumu par to, kā L. Rogozins vērtē Ukrainas prasības par drošības garantijām, kuras ir izteicis Ukrainas diplomāts Aleksandrs Čalijs un kura Ukrainai ir svarīgākā, vai tās akceptēs Krievijas puse, ko teiks par to drošības garanta valstis un vai šādu līgumu parakstīs, L. Rogozins atbild, ka tā esot tāda maksimālistiska prasība, kas tagad ar retorisku mērķi tiek izteikta, taču Ukrainas diplomāti saprot, ka runa esot par pārrunām, kompromisiem un atzīmē, ka tādā formā domājot, ka Krievija nepieņems šādu prasību, izņemot protams gadījumu, ja Krievija šo karu zaudēšot un piebilst, ka par to, ko ukraiņi šobrīd runājot, Krievijas diplomātu žargonā saucot par “NATO bez NATO”, tas ir, kad Ukraina faktiski iegūst analogiskas garantijas NATO līguma 5.panta tiesības formāli neesot NATO dalībvalsts. Krievija visu laiku ir teikusi, ka tās galvenā prasība ir, lai Ukraina nebūtu NATO dalībvalsts, līdz ar to Krievija tam nepiekritīšot. Cits jautājums ir par to, ka Krievija nevar noliegt, ka Ukrainai ir nepieciešamas drošības garantijas un šeit parādoties iespēju spektrs, kurš

no vienas puses ir tāda maksimālistiska prasība, kuru krievi apzīmē ar “NATO bez NATO”, bet no otras puses ir “bezzobainais” Budapeštas memorands, kur esot bijis neskaidrs solījums palīdzēt Ukrainai gadījumā, ja kāds tai uzbruks, taču šis solījums netika ratificēts nevienā no parlamentiem un noformulēts bija ļoti neskaidri, kā rezultātā Ukraina neko nedabūja tajā momentā, kad viena no Budapeštas memoranda valstīm tai uzbruka. Tāpēc reālistiski, gadījumā, ja karš beigšoties ar mierizlīgumu, bet nevis ar vienas puses uzvaru, tad, visticamāk, puses nonāksot kaut kur pa vidu, ka Ukraina iegūs skaidrākas garantijas, bet tā vietā Ukrainai būšot jāpiekāpjas kādām Krievijas prasībām.

[2.1.7] No pulksten 16:10:41 līdz pulksten 16:13:03 uz Raidījuma vadītāja iebildi, ka galvenā Krievijas prasība esot Ukrainas neiestāšanās NATO, Raidījuma viesis L. Rogozins saka, ka tā ir viena no galvenajām Krievijas prasībām, bet esot arī citas. Pati sāpīgākā prasība Ukrainai esot teritoriālā prasība, kas saistīta ar Krimu un Doņeckas, Luhanskas apgabaliem. Galvenā Ukrainas prasība, kura esot izskanējusi šīs dienas Turcijas sarunās esot, ka Ukraina piecpadsmit gadu laikā piekrītot ar Krieviju vest sarunas par Krimas statusu un statusu, ko Ukrainā saucot par “Orlo”, tas ir, runa esot par teritorijām... Te Raidījuma vadītājs iebilst, ka esot bijusi vienošanās par to, ka par Krimu būs atsevišķas sarunas 15 gadu garumā bez karadarbības, bet attiecībā par “Ordlo” (Doņeckas un Luhanskas teritorijām) tās būšot atsevišķas abu valstu prezidentu sarunas. Raidījuma viesis L.Rogozins piebilst, ka tas, par ko ukraiņi šobrīd runājot, par teritoriju, ko Krievija faktiski esot pārvaldījusi līdz šī gada 24.februārim, tas ir, kad ukraiņi runā par “Ordlo” viņi runājot par mazu daļu no Doņeckas un Luhanskas apgabaliem, kuru prokrieviskie separātisti kontrolēja no 2014.gada.Tātad runa ir par krievu karaspēku atvilkšanu no visām citām Ukrainas teritorijām, tajā skaitā, no tām teritorijām, kuras viņi aizņēma Doņeckas un Luhanskas apgabalos, taču, protams, krievi pēc tam, kad viņi noslaucīja pilsētu Mariupoli no zemes virsmas un faktiski to ieņēma, jo tur faktiski beidzas ukraiņu pretošanās, ļoti šaubīgi, ka bez kādas nozīmīgas Ukrainas uzvaras karā krievi būšot ar mieru pamest Mariupoli un kādās citas Doņeckas un Luhanskas apgabalu daļas, kuras viņi ir ieņēmuši no 2022. gada februāra mēneša.

[2.1.8] No pulksten 16:13:04 līdz pulksten 16:14:19 uz Raidījuma vadītāja iebildi, ka šādu informāciju dzirdot no Raidījuma viesi L. Rogozina puses, viņam liekoties, ka karš, visticamāk, pēc mēneša kā minimums nebeigšoties Raidījuma viesis L. Rogozins saka, ka viņam esot sajūta, ka abas puses šobrīd vēlas turpināt karu, vēlas paskatīties, kurš izrādīsies stiprāks vai arī sasniegt kādu militāru līdzsvaru, kad ne viena, ne otra puse vairs nevarēsot tikt nekur, ne uz vienu pusi, tad sāksies tāds karš kā Pirmais Pasaules karš ar samērā skaidru frontes līniju un ar minimālām iespējām tikt uz priekšu vai atpakaļ. Raidījuma viesis L. Rogozins domājot, ka tagad puses mēra savstarpējos spēkus, no Krievijas puses gribot panākt kā minimums to, ko viņi ir pieteikuši – izeju uz Doņeckas un Luhanskas apgabalu administratīvajām teritorijām, bet no Ukrainas puses vēlas paskatīties vai Krievijas “armijas mašīna” neizjukšot un vai nesagrūs Krievijas ekonomika rietumu uzlikto ekonomisko sankciju iespaidā, kuras tagad jau ir uzliktas un kuras var vēl uzlikt.

[2.1.9] No pulksten 16:16:20 līdz pulksten 16:19:55 uz Raidījuma vadītāja jautājumu, vai Raidījuma viesis L. Rogozins ticot Krievijas aizsardzības ministra S.Šoigu teiktajam, ka mobilizācijas nebūs un vai var 40 miljonu valsti uzvarēt ar 170 tūkstošu armiju, Raidījuma viesis L.Rogozins atbild, ka, pirmkārt, Krievijas oficiālajiem paziņojumiem ticēt nekad nevarot, tas ir, ne pie kādiem apstākļiem, jo tā esot tāda “melu mašīna” pat vērtējot, ko viņi šobrīd ir izdarījuši Ukrainā un to, ko viņi izdarīja ar Ukrainu 2014.gadā un tā varot spriest par to, cik nepatiesi ir šie

apgalvojumi. Kas attiecoties uz mobilizāciju, tad tur esot jāskatās, cik stiprs ir Krievijas politiskā režīma aparāta represīvais līmenis, jo Krievijas politiskais režīms ir autoritārs un represīvs, tai pat laikā tas vienmēr ir bijis ļoti akurāts visus pēdējos 20 gadus, tas ir, visas represijas esot bijušas tiešas un skārušas ļoti mazu procentu šīs valsts sabiedrības daļas un tās ir bijušas saistītas ar identificētiem aktīvistiem un politiskiem līderiem un skārušas diezgan šauru sociālo klasi Krievijā, taču tagad šī represīvā un militārā politika sāk skart visus saistībā ar ekonomiskām sankcijām. Tātad, ja runa iešot par mobilizāciju, tad Krievijā tradicionāli armijā mobilizē ne cilvēkus no Maskavas un Pēterburgas, bet Krievija armijā mobilizē cilvēkus no mazām pilsētām un ciematiem, no daudzām valsts republikām – Čečenijas, Dagestānas, Jakutijas, Burjatijas, līdz ar to Krievijas valdībai var rasties kādas problēmas šajos rajonos, jo no turienes ir galvenais atbalsts, tas ir, tiek doti paši lielākie procenti vēlēšanās partijai “Vienoti Krievijai” un Putinam un tur varētu rasties problēmas. Labs un Krieviju raksturojošs lēmums esot bijis šodien par to, ka no dienesta armijā tiks atbrīvoti visi IT speciālisti Krievijā līdz 27 gadiem, ja tie strādā kompānijās, var neiet karot, kas liecina par to, ka šobrīd Šoigu, visticamāk, saka patiesību vismaz izskatās, ka šādā konfigurācijā Krievija netaisās veikt masu mobilizāciju, lai gan saka “celies, tauta milzīgā, iesaisties cīņā līdz nāvei” (“*ставай страна огромная, ставай на смертный бой*”), bet plāno to risināt tādā tekošā režīmā. Bez tam Raidījuma viesis L.Rogozins piebilst, ka daudzi armijas eksperti runājot par to, cik neefektīvi tiek veidota tā sauktā “iesaucamo” armija un tikai profesionāli formētā armijas daļa darbojoties adekvāti, jo ar iesaucamajiem rodoties ļoti lielas problēmas, līdz ar to mobilizācija reāli neko nedošot līdz tam brīdim, kad kāds neveiks uzbrukumu Krievijai un kamēr neradīsies tāda situācija kāda tā ir Ukrainā, jo tad tauta tiešām ceļas un aizstāvas un jāpiemetina, ka arī Ukrainā neesot tikusi veikta tāda pilnīga mobilizācija.

[2.1.10] No pulksten 16:34:51 līdz pulksten 16:38:10 uz Raidījuma vadītāja jautājumu par to, kāds Raidījuma viesim liekas Ukrainas prezidents, kā viņš sevi ir parādījis pēdējā mēneša laikā, Raidījuma viesis L. Rogozins atbild, ka Vladimirs Zelenskis esot sevi parādījis no negaidītas un no pašas labākās puses, viņš esot reāli apvienojoša figūra Ukrainā un pat vairāk kā viņš bija 2019.gadā, kad viņš uzvarēja vēlēšanās ar lielu atrāvieni no konkurenta Petro Porošenko un Raidījuma viesis L. Rogozins domājot, ka V. Zelenskis šobrīd ir Ukrainas varonis, jo tas esot redzams pēc tā, cik ukraiņu sabiedrība ir saliedēta, iekļauj tos cilvēkus, kurus nacionālistiskā sabiedrības daļa raksturoja kā prokrieviskus, piemēram, politiķis Vilkulovs, Odesas mērs Truhanovs, visa Harkovas politiskā elite, kas saistīta ar bijušo mēru Genādiju Kernesu un to, kā tagad visi šie cilvēki esot kā vienots koris un atbalstot prezidentu Zelenski. Papildus tam L.Rogozins piebilst, ka pirms 24.februāra, kad Ukrainai vēl bija iespēja piekāpties Minskas vienošanās izpildei tādā veidā, kā to Krievija prasīja, un pēdējā mēneša notikumi parādot, ka prezidentam Zelenskim bija visas tautas vai lielākās tautas daļas mandāts, lai nepiekrīstu šīm prasībām, bet karotu un cīnītos pret Krievijas agresiju un ietu uz tiem upuriem, uz kuriem Ukraina šobrīd ir izgājusi. Un šeit jau vēsture parādīšot, cik Zelenskis un cik visa Ukrainas tauta, kas prezidentu atbalsta, pareizu stratēģiju ir izvēlējusies, taču, iespējams, ka tas vairs nav svarīgi, jo karš jau ir sācies un upuri arī ir, līdz ar to ukraiņi un Ukraina varbūt turpmāk nedomāšot par to, cik tas pareizs bija lēmums, bet pieņems to, ka uz ļoti ilgiem gadiem Ukraina un Krievija būs savstarpēji naidīgas valstis un ukraiņi darīs visu, lai minimizētu savas attiecības ar Krieviju.

[2.1.11] No pulksten 16:38:11 līdz pulksten 16:39:48 uz Raidījuma vadītāja jautājumu, vai Minskas vienošanās bija neizpildāma, Raidījuma viesis L. Rogozins atbild, ka tas esot grūts jautājums, jo Minskas vienošanās izpildes un neizpildes kritēriji būs atkarīgi no tā, uz ko Ukraina

piekritīs pēc šī kara, kad būs miera sarunas, tad jautājums, kāda būs Ukrainas nostāja par Krimas, Doneckas un Luhanskas teritoriju noraidīšanu, neitrālo statusu, vai būs kādas piekāpšanās par krievu valodu. Ja Ukraina tam visam piekāpsies, tad tāda izvēlē visdrīzāk nebūs attaisnota, jo tas, ko paredzēja Minskas vienošanās, bija daudz minimālākā apmērā un mazāk smags Ukrainai, mazāk katastrofisks Ukrainas piekāpšanās gadījumā.

[2.1.12] No pulksten 16:40:31 līdz pulksten 16:41:24 uz Raidījuma vadītāja jautājumu vai Zelenskis iegūs Nobela miera prēmiju, Raidījuma viesis atbild, ka Nobela komiteja esot pavisam necaurspīdīga struktūra un ļoti grūti pateikt kam un par ko viņi piešķir prēmiju, jo pēdējā prēmija, ko piešķīra Dmitrijam Muratovam, esot izsaukusi ļoti lielus strīdus Krievijā un domā, ka viņi (*domāts Nobela komiteja*) esot gribējuši atbalstīt neatkarīgos Krievijas žurnālistus, lai gan pat pašā krievu žurnālistu sabiedrībā tas esot izraisījis strīdus. Papildus tam Raidījuma viesis L.Rogozins piebilst, ka, pirmkārt, Zelenskim vajagot sasniegt pasauli un tas neesot atkarīgs tikai no viņa.

[2.1.13] No pulksten 16:55:21 līdz pulksten 16:59:27 Raidījuma vadītājs atzīmē, ka Raidījuma viesis L. Rogozins 2016.gada intervijā LTV 7 esot teicis, ka Putins ir “krievu kolektīvās bezapziņas produkts”, tas ir, bija nekas un kļuva (*visticamāk domāts par prezidentu*) un uzdod jautājumu par to, vai šī “krievu bezapziņa” gribēja karu ar Ukrainu, uz ko Raidījuma viesis L.Rogozins atbild, ka “krievu bezapziņa” neesot gribējusi karu ar Ukrainu un tā kā reizi esot tāda Putina pakāpeniska atdalīšanās no vairākuma Krievijā, kuru viņš radīja. Putina taktika pēdējos gados un arī šobrīd saistībā ar šo karu Ukrainā ir tāda, ka no tiem krieviem, kas viņu atbalstīja galvenokārt pasīvi attiecībā uz nepretošanos un viņa politisko režīmu, viņš (*domāts Putins*) viņus pārvērs par aktīviem līdzdalībniekiem tam noziegumam, ko viņš veic Ukrainā un šeit rodas ļoti liels jautājums attiecībā uz rietumu sankcijām, jo cilvēki varot novērsties no Putina ņemot vērā, ka viņu atbalsts Putinam visu laiku esot bijis tāds nosacīts, saistīts ar lielu ekonomisko izaugsmi, kas bija pirmajā Putina desmitgadē. Putins viņiem nodrošināja labāku dzīvi, var teikt pašu labāko dzīvi pēdējo paaudžu laikā. Raidījuma vadītājs piemetina, ka šobrīd esot jau trešā desmitgade un Raidījumu viesis L. Rogozins saka, ka, jā, ejot jau trešā desmitgade, otrā desmitgade esot bijusi jau grūta, tai pat laikā cilvēki dzīvoja diezgan augstā līmenī, bet trešā desmitgade un tās pēdējās nedēļas, pēdējais mēnesis esot tas brīdis, kad Putins vairs neesot spējīgs nodrošināt krieviem to dzīvi, ko nodrošināja iepriekšējos divdesmit gadus. Pēc tam Raidījuma viesis L. Rogozins, ka piebilst esot tāds moments, ka lielāko daļu krievu šī situācija varot ne “atvilkt” no Putina, bet tieši mobilizēt aiz Putina, Putina atbalstam. Ja Putinam izdošoties šo situāciju pārdot kā tādu “eksistenciālu” draudu viņiem pašiem un Krievijai. Raidījuma vadītājs šeit piemetina, ka Medinskis jau esot teicis, ka šī situācija esot drauds, uz ko Raidījuma viesis L. Rogozins saka, ka krieviem, tāpat kā ukraiņiem, kas ir izgājuši no “padomju šineļa” uzvedības režīms ir tāds, kas raksturojas ar vārdiem no dziesmas “Celies, tauta milzīgā, iesaisties cīņā līdz nāvei” (*“Ставай страна огромная, ставай на смертный бой”*) un pat ja gadījumā šī lieta nav galīgi tiesiska cilvēki jūtot to, ka viņus vēlas iznīcināt kā nāciju, tad šai sajūtai nemaz neesot jābūt racionālai, bieži tā esot neracionāla sajūta un ja viņš (*domāts Putins*) pārdos šo ideju viņiem (*domāts krieviem*), tad krievi apvienosies aiz Putina un Krievija pārvērtīsies par tādu Ziemeļkoreju uz stereoīdiem un lielu daudzumu atomieroču.

[2.1.14] No pulksten 16:59:28 līdz pulksten 17:00:08 uz Raidījuma vadītāja apgalvojumu, ka viņš esot sapratis, ka pagaidām vēl neesot izdevies pārdot to, ka šis karš ir taisnīgs, Raidījuma viesis L.Rogozins saka, ka mēs atrodamies procesā un ne pārāk saprotam, kas

notiek ar sabiedrisko apziņu, taču aptauju, kas tiekot publicētas mērķis ir formēt šo sabiedrisko apziņu un neparādīt to realitātē un ticēt aptaujām, kurās cilvēki faktiski ir ķīlnieki ir ļoti grūti. Kas patiesībā notiekot krievu galvās, parādīs tuvākie mēneši, vasara un īpaši rudens, kad ekonomiskais šoks sasniegs katra krieva dzīvokli.

[2.1.15] No pulksten 17:00:09 līdz pulksten 17:02:07 Raidījuma vadītājs atceras Raidījuma viesu 2016.gada interviju par to, kurā tika runāts par Naļņiju, kas tobrīd bija brīvībā un bija aktīvs politiķis Krievijā un vēl nebija noticis mēģinājums viņu noindēt un Raidījuma viesi teikto šajā intervijā, ka *“neskatoties uz to, ka viņš neesot akadēmiķis Saharovs viņš kaut kādā ziņā esot stiprāks un svarīgāks Krievijai kā akadēmiķis Saharovs, jo Naļņijs varot aiz sevis vest miljonus”*. Pēc tam Raidījuma vadītājs uzdod jautājumus Raidījuma viesim L. Rogozinam par to, vai Naļņijs tagad ir kļuvis par akadēmiķi Saharovu un vai kāds šobrīd Krievijā var aiz sevis vest miljonus, uz ko Raidījuma viesis L. Rogozins atbild, ka Krievijas vairākums ir esot cilvēki, kas, ja viņi pagriežot galvu uz citu pusi, tad viņi to darot vienlaicīgi un to momentu ļoti grūti uzminēt, jo tas notiekot tā stihiski un viņi sākot iet pavisam uz citu pusi, piemērinot, ka tāda situācija jau esot bijusi 1989. un 1991.gadā visā Padomju Savienībā, galvenokārt lielajās Krievijas pilsētās Maskavā, Pēterburgā. Līdz ar to tāda situācija ir iespējama kā tāda ķīmiska reakcija, radīsies tāds sabiedriskais konsenss Krievijā, ka Putinam ir beigas un ka Putins vairs nevar vairs būt Krievijas līderis un vajag glābties un izvēlēties kaut ko citu. Tajā momentā tiek ieraudzīts jaunais līderis Naļņijs, kurš sēž cietumā un varot pilnībā ignorēt viņa iepriekšējos reitingus par jautājumiem, jo šis cilvēks no nekā var kļūt par līderi, tāpat kā Putins kļuva par līderi īsā laikā, kā Zeļenskis kļuva par Ukrainas līderi. Šos procesus esot ļoti grūti uzminēt un Naļņijs esot pietiekoši laba figūra, kura varētu apvienot lielu daudzumu cilvēku, vai arī esot cits scenārijs – šis vairākums izvirzīs savu personīgo figūru un iespējams figūru no tā politiskā režīma, kas šobrīd eksistē, tāpat kā 1991.gadā, kad akadēmiķa Saharova, Sobčaka, Afanasjeva vietā cilvēki ielika Borisu Jeļcinu, kurš tobrīd bija opozicionārs, taču viņš bija partijas opozicionārs un lielā mērā pārstāvēja iepriekšējo režīmu.

[3] Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk arī – EPLL) 24.panta pirmā daļa noteic: *“Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ir brīvi un neatkarīgi programmu un raidījumu veidošanā un izplatīšanā, kā arī savā redakcionālajā darbībā, ciktāl tos neierobežo Latvijas Republikas Satversme, šis likums un citi likumi, valsts tehniskie standarti un Latvijai saistoši starptautiskie līgumi.”* Minētā tiesību norma noteic, ka elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, tajā skaitā arī sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, ir neatkarīgi savā redakcionālajā darbībā, ciktāl tos neierobežo tiesību normas.

[4] Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 24.panta ceturtajā daļā noteikts, ka: *“Elektroniskie plašsaziņas līdzekļi nodrošina, lai fakti un notikumi raidījumos tiktu atspoguļoti godīgi, objektīvi, ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti, veicinot viedokļu apmaiņu, un atbilstu vispārpieņemtajiem žurnālistikas un ētikas principiem. Komentārus un viedokļus atdala no ziņām un nosauc viedokļa vai komentāra autoru. Informatīvi dokumentālajos un ziņu raidījumos fakti tiek atspoguļoti tā, lai apzināti nemaldinātu auditoriju.”* Minētās normas mērķis ir panākt, lai elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās un pakalpojumos fakti, tostarp vēstures fakti un notikumi, tiktu atspoguļoti objektīvi, tā, lai raidījuma auditorijai rastos pēc iespējas atbilstošs priekšstats par notikušo. Pienākums atspoguļot faktus un notikumus objektīvi, veicinot viedokļu

apmaiņu atbilstoši vispārpieņemtajiem žurnālistikas un ētikas principiem, ietver pienākumu atspoguļojot dažādu uzskatu viedokļus, ievērot viedokļu daudzveidību, nepārraidīt vienpusīgu informāciju, nošķirot faktus no to interpretācijas. Īpaši svarīgs šis noteikums ir attiecībā uz sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās un pakalpojumos izplatīto saturu, jo sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu pienākums ir nodrošināt auditorijai tādu informāciju, kura ir uzticama un kura nemaldina auditoriju, lai auditorija, īpaši krīzes apstākļos, varētu šai informācijai uzticēties un veidot savu viedokli par notikumiem Latvijā un pasaulē.

[5] VSIA “Latvijas Televīzija” ir sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, pamatojoties uz Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu un to pārvaldības likuma (turpmāk arī – SEPLPL) 4.panta otro daļu, kas nosaka, ka: “*Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi ir sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Televīzija" (turpmāk — Latvijas Televīzija) un sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Radio" (turpmāk — Latvijas Radio).*”

[6] SEPLPL 8.panta pirmā daļa noteic, ka: “*Sabiedriskais elektroniskais plašsaziņas līdzeklis, veidojot programmas un pakalpojumus, ievēro sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības pamatprincipus.*” No minētās tiesību normas izriet, ka sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir jāievēro SEPLPL 3.pantā noteiktie sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu darbības pamatprincipi. Savukārt SEPLPL 3.panta trešā daļa nosaka, ka: “*Sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi savas programmas un pakalpojumus veido atbilstoši augstām ētikas un kvalitātes prasībām, nodrošinot žurnālistikas izcilību un ievērojot visaugstākos starptautiskos profesijas un kvalitātes standartus.*” Vienlaikus SEPLPL 3.panta ceturrtā daļa nosaka, ka “*sabiedriskie elektroniskie plašsaziņas līdzekļi nodrošina viedokļu daudzveidību un savā darbībā ievēro objektivitāti, pienācīgu precizitāti un neitralitāti.*” Tādējādi normatīvais regulējums noteic vispārējus sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu pienākumus darboties sabiedrības interesēs, nodrošināt viedokļu daudzveidību, atspoguļot notikumus objektīvi un godīgi, ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti, tostarp jānodrošina faktu atspoguļojuma atbilstība augstām ētikas un kvalitātes prasībām, nodrošinot žurnālistikas izcilību, kā arī ievērojot visaugstākos starptautiskos profesijas un kvalitātes standartus.

Tas nozīmē, ka sabiedriskajiem elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir ne tikai jāievēro vispārpieņemtie žurnālistikas un ētikas principi, kā tas ir noteikts elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem EPLL 24.panta ceturtajā daļā, bet tiem ir jāievēro visaugstākie profesijas un kvalitātes standarti, paužot informāciju, jāievēro pienācīgas precizitātes, neitralitātes un objektivitātes princips, īpaši informatīvi analītisko un ziņu raidījumu ietvaros. Ar terminu “precizitāte” iepriekš minētās likuma normas ietvaros tiek saprasts, ka jo īpaši strīdīgos jautājumos ir jāņem vērā svarīgākie atšķirīgie viedokļi un fakti. Savukārt ar terminu “pienācīgs” iepriekš minētās likuma normas ietvaros tiek saprasta atbilstība un piemērotība konkrētā raidījuma priekšmetam un būtībai. “Neitralitāte” pati par sevi nozīmē, ka vienai pusei netiek sniegta lielāka labvēlība salīdzinājumā ar otru pusi. Kā rezultātā tiek īstenotas sabiedrības tiesības saņemt ne tikai patiesu, bet arī pietiekami precīzu un apzināti nesagrozītu informāciju.

[7] EPLL 24.panta ceturrtās daļas mērķis ir nodrošināt, lai sabiedrība caur elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās izvietotajiem raidījumiem saņemtu informāciju, kura tiktu atspoguļota tā, lai fakti un notikumi būtu atspoguļoti godīgi, objektīvi, ar pienācīgu precizitāti un

neitralitāti, veicinot viedokļu apmaiņu, un atbilstu vispārpieņemtajiem žurnālistikas un ētikas principiem. Proti, minētā tiesību norma uzliek elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ierobežojumu un aizliegumu izplatīt raidījumus, kuros informācija tiktu atspoguļota pretēji EPLL 24.panta ceturtajā daļā noteiktajam, proti, aizliegts izplatīt raidījumus, kuros, piemēram, fakti un notikumi atspoguļoti sagrozīti, neatbilstoši patiesībai vai vispārpieņemtajiem žurnālistikas un ētikas principiem.

[8] Nepastāv saprātīgas šaubas, ka, laikā, kurā Krievijas Federācija ir uzsākusi karu Ukrainā, neprecīzas ziņas un viltus ziņas var iespaidot vismaz daļas sabiedrības viedokli par konkrētām personām un par procesiem Latvijā un Pasaulē, ir nepieciešams, ka elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās izvietoto raidījumu ietvaros ziņas tiek atspoguļotas ar pietiekamu augstu precizitāti, lai nemaldinātu sabiedrību. Ikviens elektroniskā plašsaziņas līdzekļa, īpaši sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu, pienākums ir izplatīt informāciju, kura ir faktos balstīta un pienācīgi precīza, nevis sagrozīta un maldinoša.

[9] Ņemot vērā situāciju Latvijā un pasaulē saistībā ar karu Ukrainā, Monitoringa rezultāti liecina, ka Raidījumā izplatītā informācija, iespējams, netika izplatīta ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti, jo vairākkārtīgi gan no Raidījuma vadītāja, gan Raidījuma viesu Ukrainas armija tika dēvēta par Ukrainas “grupējumu”, tai pat laikā Krievijas armija tika dēvēta vai nu par “krievu karaspēku” vai “Krievijas armiju”, kas norāda uz to, ka Krievijas armija tiek izcelta un Ukrainas armija tiek nodēvēta par “grupējumu”, kas to noniecina un vidusmēra skatītājam varētu rasties arī asociācija, ar kaut ko “noziedzīgu” vai “sliktu”, ko pamato arī interneta resursos (<https://lv.wikipedia.org/wiki/Terrorisms>) norādītais vārda “terorisms” skaidrojums, ka “terorisms” ir politiskās vardarbības forma, ko īsteno nevalstiski grupējumi ar nolūku panākt politiskas izmaiņas: pretējās puses piekāpšanos politiskos, juridiskos vai ekonomiskos jautājumos. Papildus tam skaidrojošā vārdnīca www.tezaurs.lv vārdu “grupējums” definē kā “nošķirtu, savrupu (cilvēku) apvienību kolektīvā, organizācijā, sabiedriskā kustībā; nogrupējumu.” No minētā vārda skaidrojuma ir saprotams, ka kādas valsts armija nevar tikt apzīmēta ar vārdu “grupējums”, jo šis apzīmējums nav attiecināms uz valstiski nozīmīgi veidojumu, kas atbild par valsts drošību. Raidījuma viesis vairākkārt karu Ukrainā dēvē par “operāciju”, taču Raidījuma vadītājs uz šiem izteikumiem nekādā veidā nereaģē. Kā liecina publiski pieejamā informācija, līdzīgu terminu “specoperācija” lieto Krievijas Federācija, ar to apzīmējot karu Ukrainā, līdz ar to Raidījumā Ukrainas karu nosaucot par “operāciju”, vidusmēra skatītājam rodas asociācija ar Krievijas propaganda ieviesto apzīmējumu “specoperācija”.

Tāpat, vērtējot visu Raidījuma naratīvu kopumā, tika secināts, ka, izplatot informāciju par to, kas notiek Ukrainā, Krievijas Federācija tiek atainota kā spēcīgāka, ar kuru ir Ukrainai ir jārēķinās un tiek izteikti iespējamie scenāriji, kā krievi varētu rīkoties atbalstot vai neatbalstot Putinu, kā arī Raidījumā tiek izplatīta informācija par to, ka gadījumā, Ukraina šajā karā neuzvarēs, tad viņai būs daudz kur jāpiekāpjas Krievijai gan attiecībā uz teritorijām, gan drošības garantijām, gan, iespējams, attiecībā uz krievu valodu. Arī fakts, ka Raidījumā sākotnēji tiek noskaidrots, ka Raidījuma viesis nav kā krievu neatkarīgais žurnālists, sevi neidentificē ar kādu konkrētu valsti, jo visu mūžu ir strādājis ārzemju medijos, vidusmēra skatītājam dod lielāku uzticību par to, ka Raidījumā sniegtā informācija ir objektīva, kā arī tiek izplatīta ar pienācīgu precizitāti un neitralitāti.

Iepriekš minētais norāda, ka Raidījumā izplatītā informācija, iespējams, tika izplatīta bez pienācīgas precizitātes un neitralitātes, kas var negatīvi ietekmēt iedzīvotāju iespēju iegūt objektīvu un patiesu informāciju, it īpaši sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa televīzijas programmā, līdz ar to ir secināms, ka Raidījumā, iespējams, tiek pārkāpta EPLL 24.panta ceturrtā daļa.

Padome, ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 24.panta ceturto daļu, 80.panta pirmo daļu, Administratīvās atbildības likuma 116.panta 2.punktu, 117.panta pirmās daļas 1.punktu un 121.pantu,

n o l e m j :

- 1. Ierosināt administratīvā pārkāpuma lietu par VSIA “Latvijas Televīzija”, reģ.nr. 40003080597, darbībā 2022.gada 29.martā konstatēto.**
- 2. Piešķirt administratīvā pārkāpuma lietai numuru – 180120002322 – 1.**
- 3. Uzdot Padomes Monitoringa departamentam sagatavot visus dokumentus un veikt nepieciešamās darbības administratīvā pārkāpuma lietas vešanai.**
- 4. Atbildīgs par šī lēmuma izpildes kontroli ir Padomes priekšsēdētājs Ivars Āboliņš.**

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 41.panta pirmo daļu pie administratīvās atbildības saucamajai personai ir tiesības iepazīties ar administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem, izdarīt no tiem izrakstus, norakstus un izgatavot kopijas; piedalīties administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanā, sniegt paskaidrojumus; lietot valodu, kurā tā spēj sazināties, kā arī izmantot tulka palīdzību, jo šī persona neprot valodu, kurā notiek administratīvā pārkāpuma process; zināt, par kāda pārkāpuma izdarīšanu tā tiek saukta pie atbildības; izteikt lūgumus; iesniegt pierādījumus un pārsūdzēt administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 41.panta otro daļu pie atbildības saucamajai personai ir šādi pienākumi: noteiktajā laikā ierasties amatpersonas, augstākas amatpersonas vai tiesas norādītajā vietā; nekavēt un netraucēt administratīvā pārkāpuma procesa norisi; paziņot amatpersonai, augstākai amatpersonai vai tiesai par dzīvesvietas, juridiskās adreses vai elektroniskā pasta adreses maiņu procesa laikā; pārtraukt pārkāpumu, par kuru tā tiek saukta pie atbildības; ievērot piemēroto procesuālo piespiedu līdzekli.

Padomes priekšsēdētājs

Ivars Āboliņš

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU